

תאריך: 18.6.2020

לכבוד	לכבוד	לכבוד
מר כמיל אבו רוקון	ד"ר אביחי מנדלבליט	מר בני גנץ
מתאם פעולות הממשלה	היועץ המשפטי לממשלה	שר הביטחון
בפקס: 03-6976306	בפקס: 02-6467001	בפקס: 03-6962757

- דחוף ביותר -

שלום רב,

הנדון: חובת ישראל להבטיח מידית יציאת וכניסת פלסטינים דרך מחסום ארז

בשם ארגוני זכויות האדם, "רופאים לזכויות אדם – ישראל", "עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל", "המוקד להגנת הפרט", "האגודה לזכויות האזרח בישראל" ו"גישא – מרכז לשמירה על הזכות לנוע", הרינו לפנות אליכם בדחיפות בעניין שבנדון, בדרישה כי תפעלו להבטיח תנועת פלסטינים דרך מעבר ארז וזאת ללא תלות בגורמי התיאום הפלסטיניים. הכל כמפורט להלן:

1. מדינת ישראל מטילה מגבלות קשות על חופש התנועה של פלסטינים ומונעת תנועת אנשים מהרצועה ואליה, באמצעות משטר היתרים נוקשה, גם בעתות שגרה. עם התפשטות נגיף הקורונה, חלה באופן טבעי ירידה דרסטית בכמות הכניסות והיציאות דרך מעבר ארז, אך נמשך מעבר חולים שנדרשו לטיפול מציילי חיים שאינם זמינים ברצועה, ומקרים חריגים אחרים. בשבועות האחרונים, הוסרו מרבית מגבלות התנועה בתוך ישראל ובין ישראל והגדה המערבית שהוטלו בשל המגיפה ונראה כי אין כל הצדקה שישראל לא תסיר את המגבלות גם ביחס לתנועה מרצועת עזה.

2. במהלך חודש מאי, בשל כוונת מדינת ישראל לספח שטחים בגדה המערבית, הודיעה הרשות הפלסטינית על הפסקת התיאום בינה לבין מדינת ישראל. בין היתר, כולל צעד זה את הפסקת התיאום בין הוועדה האזרחית הפלסטינית ברצועת עזה - הגוף מטעם הרשות הפלסטינית האחראי על תיאום בקשות היתרי התנועה של תושבי עזה - עם מת"ק עזה.

3. בהתאם למידע שקיבלנו, נציגי הוועדה האזרחית הפסיקו לקבל בקשות להיתרי יציאה מתושבי רצועת עזה ואף הפסיקו את הטיפול בבקשות קיימות, זאת גם כאשר מדובר במקרים הומניטריים חריגים ודחופים. נכון להיום, לא ידוע עד מתי תמשיך הרשות הפלסטינית ביישום מדיניות זו וכן לא ברור האם תחריף צעדיה ותמנע מתיאום גם במוקדים נוספים כגון, במעבר כרם-שלום הפועל נכון להיום במתכונת רגילה.

4. מפניות ומידע שנאסף על ידי ארגון רופאים לזכויות אדם, ישנם עשרות חולים אשר הטיפול לו הם זקוקים אינו זמין ברצועת עזה וממתינים כיום להסדרת יציאתם לגדה ולישראל. בין החולים, רבים סובלים מסרטן או ממחלות מסכנות חיים אחרות, ובהם קטינים, כאשר כל עיכוב בטיפול גורם להם לסבל, לנזקים בלתי הפיכים ואף לסכנת חיים. כמו כן, הורים המבקשים ללוות את ילדיהם לטיפול

אינם יכולים לקבל היתר, ובכך מסוכל הטיפול לקטינים. לחולים אלה אין כל פתרון או מוצא, נכון להיום.

5. על רקע הפסקת התיאום, והעדר הנחיות ברורות, אין כל מידע באשר לאופן העברת הבקשות למת"ק כיום. מבקשי ההיתרים, ביניהם חולים קשים, מוצאים עצמם מחזרים על הפתחים, פונים לארגונים לא ממשלתיים ולארגונים בין-לאומיים ללא כתובת ברורה להגשת הבקשה. ברוב המוחלט של המקרים, למעט במקרים הרפואיים **הקשים ביותר**, הפונים לא מקבלים את ההיתר הדרוש להם. במספר מקרים רפואיים שהובאו לידיעתנו, סירב המת"ק לטפל בבקשות בשל העובדה שלא הועברה בקשה מהוועדה האזרחית וציין כי פניית החולה באמצעות ארגון לא ממשלתי, אינה מהווה תחליף לתיאום הוועדה. ודוק. מדובר בבקשות להיתרים אשר עומדות בקריטריונים המצומצמים ממילא שנבקעו על ידי ישראל. הסיבה בעטיה מדינת ישראל לא מנפיקה את ההיתרים אינה מהותית, אלא פרוצדורלית: כשל בירוקרטי והעדר חלופה ראויה למנגנון התיאום.

6. כאמור, אנו מודעים לעובדה כי ישראל המשיכה להנפיק היתרים לחולים מעטים ובמקרים הומניטאריים נדירים אחרים גם לאחר הפסקת התיאום הפלסטיני. עם זאת, אין חולק, כי התנועה במעבר מוגבלת במיוחד וזאת, **ללא** קשר למגבלות הקורונה אלא להפסקת מנגנון התיאום.

7. ניכר כי מדינת ישראל מודעת לחובתה לקבל בקשות להיתרים מפלסטיניים ולבחון אותם ללא קשר למעורבות הרשות הפלסטינית. מסיבה זו פירסם המת"ש בשבועיים האחרונים הודעות בדף הפייסבוק שלו בערבית, על פיהן ניתן להגיש בקשות להיתרים ישירות במת"קים הישראליים בגדה המערבית. **בהעדר הסדר מקביל ברצועת עזה נפגעות אנושות זכויות יסוד של המתגוררים ברצועה וביניהן, הזכות לבריאות, הזכות לחיי משפחה, הזכות לחופש תנועה ועוד.**

8. חובת מדינת ישראל כלפי תושבי רצועת עזה נובעת מכוח דיני הכיבוש שבמשפט ההומניטרי הבינלאומי, מכוח משפט זכויות האדם הבינלאומי ומכוח המשפט הישראלי. תקנה 43 לתקנות הנספחות לאמנת האג בדבר דיני המלחמה ביבשה משנת 1907 מטילה חובה על מדינת ישראל להבטיח את שלומם וביטחונם של תושבי רצועת עזה. חובה זו נובעת גם משליטתה של מדינת ישראל במעברי הגבול בינה לבין הרצועה (ראו: בג"ץ 9132/07 **אלבסיוני נ' ראש הממשלה** (30.1.2008) ובג"ץ 201/09 **רופאים לזכויות אדם נ' ראש הממשלה** (19.1.2009)), ומכאן חובתה לאפשר המשך תנועת אנשים במקרים הומניטריים.

9. ודוק. מדינת ישראל היא השולטת הבלעדית במעברים. מדינת ישראל היא השולטת בחופש התנועה של תושבי רצועת עזה. מדינת ישראל שיצרה את משטר ההיתרים ומחליטה באופן עצמאי ובלעדי על הקריטריונים להנפקתם. מדינת ישראל היא השולטת בהנפקת ההיתרים. הרשות הפלסטינית, באמצעות הוועדה האזרחית הפלסטינית ברצועת עזה, היא רק גורם משני, האמון על וויסות התנועה. משכך, הפסקת פעילות התיאום של הוועדה אינו משנה כהוא זה את חובותיה של ישראל ואינה מפחיתה מחובתה להבטיח כי תנועת האנשים במעבר תימשך.

10. **על מדינת ישראל להבטיח כי התנועה בין הרצועה לגדה המערבית ולישראל תתחדש וזאת ללא תלות בעבודתה של הוועדה האזרחית הפלסטינית, או בהחלטות הרשות הפלסטינית.** למעלה מן הצורך נציין, כי חובה זו אינה מתמלאת כאשר מדינת ישראל מנפיקה היתרים רק במקרים חריגים ביותר. בשום מקרה, מדינת ישראל אינה רשאית למנוע תנועת אנשים בתאונות פרוצדורליות ובירוקרטיות,

קל וחומר כאשר התנועה נדרשת לשם מימוש זכויות אדם בסיסיות. מניעת מעברם של אותם אנשים יפגע בצורה חמורה ובוטה בזכויותיהם הבסיסיות ביותר, ביניהם הזכות לחיים ושלמות הגוף.

11. לנוכח כל האמור לעיל, ועל רקע הפסקת פעולות התיאום של הוועדה האזרחית הפלסטינית, על מדינת ישראל:

א. להסיר מיידית את המגבלות הבירוקרטיות על הגשת בקשות להיתרים מרצועת עזה ובמקרים של חולים ומקרים הומניטאריים אחרים כמתואר לעיל, לאפשר כניסה לישראל ולגדה המערבית עוד היום.

ב. להבהיר באופן מידי כיצד ניתן להגיש בקשות לקבלת היתרי תנועה (ולא במקרים רפואיים דחופים בלבד).

ג. לפרסם ולהנגיש לאלתר לציבור הרחב מידע ברור ומפורט על הפרוצדורה החלופית להגשת הבקשות (לרבות אופן הגשת הבקשה, מקום ההגשה, דרכי התקשרות לצורך ברור על התקדמות הטיפול בבקשה). למען הסר ספק, אין לעכב כניסה לישראל ולגדה ובכלל זה מקרים הומניטאריים ורפואיים, עד לגיבוש פרוצדורה להגשת הבקשות.

כל זה בשל הפגיעה החמורה בזכויות תושבי עזה, בהעדר מנגנון להגשת בקשות, לרבות הזכות לחיים, לבריאות ושלמות הגוף. נבקש לקבל את תשובתכם עד ליום 22.6.2020.

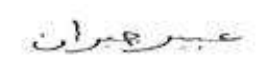
בברכה,

עדי לוסטיגמן, עו"ד

אסנת כהן ליפשיץ, עו"ד

עביר ג'ובראן דכוור, עו"ד

דני שנהר, עו"ד

סאוסן זהר, עו"ד